

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В. Л. Шаран

Підпис

Ініціали та прізвище

29 червня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКЕ ПИСЬМЕНСТВО І СВІТОВИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС

Назва

Галузь знань 0203 Гуманітарні науки
Шифр Назва

Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація : Українська література
Шифр Назва

Статус дисципліни вибіркова
Нормативна (вибіркова)

Навчально-науковий інститут іноземних мов
Кафедра германських мов і перекладознавства

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Кредити Загальний ти обсяг СКТС дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	I	II	90/3	32	16			16	58		+	
Заочна	I	II	90/3	8	4			4	82		+	

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Розробник:

М.І. Зиморя доктор філологічних наук, професор

Підпис

Ініціали та прізвище викладача (викладачів), науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри германських мов і перекладознавства
Назва кафедри

Протокол № 5 від 23 червня 20 18 р.

Завідувач кафедри германських мов і перекладознавства
Назва кафедри

Підпис

М. І. Зиморя
Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту іноземних мов

Протокол № 5 від 29 травня 20 18 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 6 від 19 червня 20 18 р.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Українське письменство і світовий літературний процес» – розширити та поглибити знання майбутніх докторів філософії у царині українського письменства, літературознавства та сформувати соціокультурну і текстотвірну компетенції.

Предметом навчальної дисципліни є аналіз стрижневих теоретичних та прикладних питань українського письменства у контексті діалогу культур спрямованих на формування соціокультурної та текстотвірної компетентностей.

Основні завдання дисципліни «Українське письменство і світовий літературний процес» є: засвоєння знань обумовлене оволодінням термінологією дисципліни, точним визначенням наукових понять, формування умінь та набуття навичок, які сприятимуть формуванню фахової компетентності в літературознавстві та історії української літератури.

Заплановані результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен **знати:**

- основні етапи розвитку української літератури і світовий літературний процес;
- основні художні методи, стилі, напрями, школи української літератури;
- творчий шлях письменників, їх внесок у розвиток української літератури;
- принципи аналізу художнього тексту.

Аспірант повинен **вміти:**

- виявляти головні ідейні тенденції творчості письменників;
- розрізняти художні методи і стилі;
- розрізняти основні етапи творчості письменників в аспекті стильових орієнтацій;
- аналізувати художній текст;
- розглядати художній твір в контексті світової літератури та філософії.
- об'єктивно характеризувати ідейно-художній світ твору;
- виявляти й оцінювати наявну в творі ідейно-естетичну інформацію твору;
- орієнтуватися в провідних темах поезії Т. Шевченка, І.Франка, Л. Українки.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівців:

Нормативна навчальна дисципліна «Українське письменство і світовий літературний процес» є складовою частиною циклу професійної підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Поряд з цією дисципліною вивчаються: «Основи теорії та практики перекладу: контекст взаємодії культур», «Філософія мови», «Мовознавство. Історія лінгвістичних учень», та «Міждисциплінарні дослідження в лінгвістиці».

Зміст програми:

Тема 1. Теоретичні та методологічні аспекти курсу. І.П. Котляревський, бібліографічна канва та художня спадщина.

Тема 2. Творча спадщина Григорія Квітки-Основ'яненка.

Тема 3. Українські теми в російській та польській літературах.

Тема 4. Життя і творчість Шевченка. Форма Шевченкової поезії.

Тема 5. Літературна діяльність Пантелеймона Куліша та Марка Вовчка.

Тема 6. Творчість Л. Українки, М. Коцюбинського і контекст світового літературного процесу.

Тема 7. Етапи життя і творчості Івана Франка.

Тема 8. Українське письменство на початку ХХ століття.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	Денна форма навчання			
	Лекції	Лабораторні заняття	Семінарські заняття	СРС
II семестр				
Тема 1. Теоретичні та методологічні аспекти курсу. І.П. Котляревський, бібліографічна канва та художня спадщина.	2	-	2	8
Тема 2. Творча спадщина Григорія Квітки-Основ'яненка.	2	-	2	8
Тема 3. Українські теми в російській та польській літературах.	2	-	2	8
Тема 4. Життя і творчість Шевченка. Форма Шевченкової поезії.	2	-	2	8
Тема 5. Літературна діяльність Пантелеймона Куліша та Марка Вовчка .	2	-	2	8
Тема 6. Творчість Л. Українки, М. Коцюбинського і контекст світового літературного процесу.	2	-	2	6
Тема 7. Етапи життя і творчості Івана Франка.	2	-	2	6
Тема 8. Українське письменство на початку XX століття.	2	-	2	6
Разом за II семестр	16	-	16	58

Назва теми	Кількість годин			
	Заочна форма навчання			
	Лекції	Лабораторні заняття	Семінарські заняття	СРС
II семестр				
Тема 1. Теоретичні та методологічні аспекти курсу. І.П. Котляревський, бібліографічна канва та художня спадщина. Життя і творчість Шевченка. Форма Шевченкової поезії.	2	-	2	40
Тема 2. Творчість Лесі Українки, М. Коцюбинського і контекст світового літературного процесу. Етапи життя і творчості Івана Франка.	2	-	2	42
Разом за II семестр	4	-	4	82

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для аспірантів денної форми навчання

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	Тема 1. Теоретичні та методологічні аспекти курсу. І.П. Котляревський, бібліографічна канва та художня спадщина. Історіографія літературознавства. Література як вид мистецтва. Літературний твір як естетична система. Літературний процес і його основні закономірності. Літературний жанр «Енеїди». Драматичні твори Котляревського. Жанрова специфіка «Наталки Полтавки», характер конфлікту, система образів, засоби їх творення. Вага Котляревського в історії письменства. [5, с. 7-35], [4, с. 199-223].	2
2.	Тема 2. Творча спадщина Григорія Квітки-Основ'яненка. Квітка — творець української класичної повісті. Дидактичні тенденції творів Основ'яненка. Сентименталізм повістей «Наталка Полтавка» та «Маруся». Історичні передумови розвитку романтизму в українській літературі початку ХІХ ст. [5, с. 52-69], [4, с. 242-250].	2
3.	Тема 3. Українські теми в російській та польській літературах. Етнографічні вивчення на українському ґрунті. Українофільство в російському письменстві. Звертання до українського минулого в поезії Пушкіна, Рилєєва, Маркевича. Творчість М.Гоголя. Українська школа в польському письменстві. Україна у поемі Мальчевського «Марія». Українська школа в польській літературі. Галицько-українське відродження. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства. Полтавсько-харківський гурток письменників. [5, с. 99-139], [4, с. 223-238].	2
4.	Тема 4. Життя і творчість Шевченка. Форма Шевченкової поезії. Хронологічна канва Шевченкової біографії. Оригінальність поетової постаті. Творчість Шевченка, «Кобзар», «Гайдамаки», «Три літа». Поетична спадщина Шевченка. Стосунки з Україною і народом. Шевченко і кріпацтво. Політичні й соціальні погляди Шевченка. Етичний світогляд. Вага Шевченка для України. Англomовна шевченкіана. [5, с. 148 — 184], [4, с. 266-290].	2
5.	Тема 5. Літературна діяльність Пантелеймона Куліша та Марка Вовчка. Українство на початку 60-х років. Художнє освоєння історичного минулого, актуальність проблематики в романі П.Куліша «Чорна Рада». Повість «Інститутка» М.Вовчка. Школа Марка Вовчка. [5, с. 184-236], [4, с. 295-308].	2
6.	Тема 6. Творчість Л. Українки, М. Коцюбинського і контекст світового літературного процесу. Поезія Лесі Українки. Поема «Давня Казка». Драматизм лірики «Лісової пісні» Л. Українки. Новелістика Михайла Коцюбинського. [5, с. 357 — 398, 508-542], [4, с. 402-406]	2
7.	Тема 7. Етапи життя і творчості Івана Франка. Новаторство поетики та особливостей художнього мислення Івана Франка.	2

	Провідні теми поезії І.Франка. Основні мотиви та оригінальні художні прийоми збірки «Зів'яле листя». Локальний колорит у творах Івана Франка. Історична тема в прозі Івана Франка. Новаторство художньої творчості І. Франка, її тематичне, жанрове та ідейно – художнє розмаїття. Іван Франко як критик у контексті формування модерної української культури. [5, с. 454-489], [4, с. 374-378].	
8.	Тема 8. Українське письменство на початку XX століття. Літературний процес 20-х років XX століття. Оповідання Володимира Винниченка та психологічні конфлікти у його драматургії. [4, с. 437-451].	2
Разом за II семестр:		16

Зміст лекційного курсу для аспірантів заочної форми навчання

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації*	Кількість годин
1.	Тема 1. Теоретичні та методологічні аспекти курсу. І.П. Котляревський, бібліографічна канва та художня спадщина. Літературний жанр “Енеїди”. Драматичні твори Котляревського. Жанрова специфіка «Наталки Полтавки», характер конфлікту, система образів, засоби їх творення. Вага Котляревського в історії письменства. [5, с. 7-35], [4, с. 199-223]. Життя і творчість Шевченка. Форма Шевченкової поезії. Творчість Шевченка, «Кобзар», «Гайдамаки», «Три літа». Поетична спадщина Шевченка. Стосунки з Україною і народом. Шевченко і кріпацтво. Політичні й соціальні погляди Шевченка. Етичний світогляд. Вага Шевченка для України. [5, с. 148 — 184], [4, с. 266-290].	2
2.	Тема 2. Творчість Лесі Українки і контекст світового літературного процесу. Поезія Лесі Українки. Поема «Давня Казка». [5, с. 357 — 398, 508-542], [4, с. 402-406]. Етапи життя і творчості Івана Франка. Новаторство поезики та особливостей художнього мислення Івана Франка. Провідні теми поезії І.Франка. Основні мотиви та оригінальні художні прийоми збірки «Зів'яле листя». Локальний колорит у творах Івана Франка. Історична тема в прозі Івана Франка. Новаторство художньої творчості І. Франка, її тематичне, жанрове та ідейно-художнє розмаїття. Іван Франко як критик у контексті формування модерної української культури. [5, с. 454-489], [4, с. 374-378].	2
Разом за II семестр:		4

**Перелік семінарських занять
для аспірантів денної форми навчання**

№ з/п	Теми семінарських занять	Кількість годин
1.	Теоретичні та методологічні аспекти курсу. І.П. Котляревський, бібліографічна канва та художня спадщина. [5, с. 7-35], [4, с. 199-223]	2
2.	Творча спадщина Григорія Квітки-Основ'яненка. [5, с. 52-69], [4, с. 242-250]	2
3.	Українські теми в російській та польській літературах. [5, с. 99-139], [4, с. 223-238]	2
4.	Життя і творчість Шевченка. Форма Шевченкової поезії. [5, с. 148 — 184], [4, с. 266-290]	2
5.	Літературна діяльність Пантелеймона Куліша. [5, с. 184-236], [4, с. 295-308]	2
6.	Творчість Лесі Українки і контекст світового літературного процесу. [5, с. 357 — 398, 508-542], [4, с. 402-406]	2
7.	Етапи життя і творчості Івана Франка. [5, с. 454-489], [4, с. 374-378]	2
8.	Українське письменство на початку XX століття. [4, с. 437-451]	2
Разом за II семестр:		16

**Перелік семінарських занять
для аспірантів заочної форми навчання**

№ з/п	Теми семінарських занять	Кількість годин
1.	Теоретичні та методологічні аспекти курсу. І.П. Котляревський, бібліографічна канва та художня спадщина. Життя і творчість Шевченка. Форма Шевченкової поезії. [5, с. 7-35], [4, с. 199-223], [5, с. 148 — 184], [4, с. 266-290]	2
2.	Етапи життя і творчості Івана Франка. Творчість Лесі Українки і контекст світового літературного процесу. [5, с. 357-398; 508-542], [5, с. 454-489]	2
Разом за II семестр:		4

Зміст самостійної роботи для аспірантів денної форми навчання

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1 - 2.	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 1), підготовка до семінарського заняття 1.	5
3 - 4	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 2), підготовка до семінарського заняття 2.	4
5 - 6	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 3), підготовка до семінарського заняття 3.	5
7 - 8	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 4), підготовка до семінарського заняття 4.	5
9 - 10	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 5), підготовка до семінарського заняття 5.	5
11 - 12	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 6), підготовка до семінарського заняття 6.	5
13 - 14	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 7), підготовка до семінарського заняття 7.	4
15 - 16	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 8), підготовка до семінарського заняття 8.	5
1 - 16	Підготовка до захисту індивідуального завдання, контрольної роботи та колоквіуму.	20
Разом за II семестр:		58

Зміст самостійної роботи для аспірантів заочної форми навчання

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1 - 2.	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 1). Творча спадщина Григорія Квітки-Основ'яненка.	8
3 - 4	Українські теми в російській та польській літературах.	8
5 - 6	Підготовка до семінарського заняття 1.	7
7. - 8	Опрацювання теоретичного матеріалу (лекція 2),	8
9 - 10	Літературна діяльність Пантелеймона Куліша.	8
11 - 12	Українське письменство на початку XX століття.	8
13 - 14	Підготовка до семінарського заняття 2.	7
15 - 16	Підготовка до захисту індивідуального завдання, контрольної роботи та колоквіума.	8
Разом за II семестр:		82

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання передбачає написання реферату на запропоновану тему. Вибір теми індивідуального завдання зумовлюється темою дисертаційного дослідження аспіранта. Структура індивідуального завдання: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури. Обсяг: 8-12 аркушів формату А4 (шрифт Times New Roman, 14 пунктів, інтервал – 1,5).

Критерії оцінювання індивідуального завдання	Кількість балів
Логічність та послідовність викладу змісту	5
Аналіз ілюстративного матеріалу	7
Висвітлення теми	6
Оформлення індивідуального завдання	2
Разом	20

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основним методами вивчення дисципліни є інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу, елементи частково-пошукового або евристичного методу, дискусійні методи, комунікативний метод (виголошування доповідей на семінарських заняттях).

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль – перевірка знань аспірантів щодо вивченого матеріалу. Усний контроль, письмовий контроль, тематична контрольна робота, індивідуальне завдання.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Семестрова залікова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

денна та заочна форми навчання

Практичні заняття та самостійна робота			Залік
Усне та письмове опитування	Тематична контрольна робота	Індивідуальне завдання	Сума
50	30	20	100

Бали за роботу на практичних заняттях нараховуються за формулою:

$$x = A/n * 10,$$

де **A** – сума усіх поточних оцінок, включаючи оцінки «2», а **n** – їх кількість (не менше чотирьох).

Кількість балів **x** заокруглюється до цілих. Якщо середня оцінка $A/n < 2,5$, то кількість балів, які отримає аспірант, дорівнюватиме нулю ($x=0$).

Заліки за талоном 2 та при комісії проводяться в усній формі і оцінюються в 100 балів.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Баган О. Іван Франко і теперішнє становище нації / О. Баган. – Дрогобич: Відродження, 1991. – 92 с.
2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці / Ю. Бойко. – К. : Либідь, 1992, . С. 168-190.
3. Єфремов С. Історія українського письменства / Сергій Єфремов. – К. : Femina, 1995. – 608 с.
4. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : Лекції, нариси, статті – Дрогобич : видавнича фірма « Відродження», 2007. – 568 с.
5. Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму / Дмитро Чижевський. – Тернопіль : МПП «Презент» за участю товариства «Феміна», 1994. – 480 с.

Допоміжна

6. Галич О. Теорія літератури : Підручник / О. Галич., В. Назарець, Є. Васильєв. – К. : Либідь, 2001. – 488 с.
7. Гольберг М. Франкознавчі етюди. Дрогобич: Коло, 2007. – 165 с.
8. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури / За ред. П. Іванишина. – К : ВЦ «Академія», 2010. – 256с.
9. Іванишин П.В. Національний спосіб розуміння в поезії Т.Шевченка, Є.Маланюка, Л.Костенко: монографія / П.В.Іванишин. – К.: Академвидав, 2008. – 392с.
10. Історія української літератури ХІХ ст. у 2 кн. Кн. 1. / За ред. М.Жулинського. – К.: Либідь, 2005. – С. 395 – 473, 543 – 568, 595 – 616.
11. Історія української літератури ХІХ століття: У 3х кн. ; Кн. 2: Навч. посібник / За ред. М. Т. Яценка.— К. : Либідь, 1996. — 384 с.
12. Історія української літератури. ХІХ століття: У 3 кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М. Т. Яценка.— К.: Либідь, 1995. — 368 с.
13. Франко І. Я. Історія української літератури // І. Я. Франко. Зібрання творів у 50-ти томах. – Т. 40. – К. : Наукова думка, 1983. – С. 7– 372.
14. Франко І.Я. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. // Франко І. Я. Зібрання творів у 50-ти томах. – Т. 41. – К.: Наукова думка, 1983. – С. 194 - 470.
15. Чижевський Д. І. Порівняльна історія слов'янських літератур: У двох книгах / Переклад з німецької. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 288 с.